

szakaszban a D-i oldalon, már a metszetben is látszódo alapfalakon túl, feltehetőleg a boltívhez tartozó szabályos szerkezetben megépített téglák kerültek elő. A tégláégető Ny-i oldalát a markoló elvitte, így csak 3 m-es szakaszon lehetett a jelenséget megfigyelni. A jelenség K-i oldalán szintén a boltív indítása és a beszakadt boltozat omladéka került elő. Az itt készített metszetben a kemence fűtőcsatornájának szerkezeti felépítését (alapfalai, boltozatának indítása) és betöltésének ép rétegsorát jól megtudtuk figyelni. Felületben K felé még 1,20 m hosszan látszódo a boltíves rész folytatása. Ezt követően csak vörös színű téglás omladékréteg (a beszakadt boltozat omladéka) volt látható a megtisztított szakaszon.

Az ősz folyamán tovább folytattuk a régészeti megfigyelést, majd október 18. és november 9. között újabb megelőző feltárássra került sor. A leletmentés helyszíne körüli területen a humusz eltávolítása után kiderült, hogy az akkor még egy jelenségnek vélt vörös téglás, törmelékes omladék, valójában több jelenséget takar: egy munkagödörből induló, két, négyszögletes alaprajzú tégláégető és kicsit távolabb egy kör alakú kerámiaégető kemence bontakozott ki.

A leletmentéskor feltárt tégláépítményről is tisztázódott, hogy tégláégető kemence. A leletmentés keretei között feltárt része maga az égetőtér. Ehhez a leletmentés során feltárt 330 cm hosszú (nem a kemence teljes hossza) égetőtérhez tartozott egy boltíves szerkezetű, 240 cm hosszú, 120 cm széles, szintén terrazzoval kikent tüzelőcsatorna. A tüzelőcsatorna mindkét fala (a boltív indításával) viszonylag jó állapotban került elő.

A kisebbik tégláégető kemence a leletmentéskor talált tégláégetőtől ÉK-re került elő. A 210×210 cm-es égetőtérhez itt egy 100–120 cm hosszú, 60 cm széles tüzelőcsatorna tartozott. A tüzelőcsatorna és az égetőtér alját is terrazzoval kenték le. Ezen kisebbik tégláégető kemence állapota volt a legjobb, mivel az oldalfalai között szinte épségben maradt ránk a belső szerkezete: a rostély, alatta a rostélyt tartó, boltívesen rakott áthidaló támpillérek és legalul a kemencealj hamus betöltése. A rostélyt szabályos rendben, kisméretű, négyszögletes római téglából rakott, párhuzamosan futó téglasorokból építették meg. A rostély tégláit K-i és Ny-i oldalukon félkör alakban vágták ki az égetéshez szükséges lyukacsos szerkezet kialakításához.

A kerámiaégető kemence a kisebbik tégláégető kemencétől K-re került elő, tájolása megegyezik azzal (É-D). Maga a kemence kicsiny tüzelőcsatornával (90×60 cm) és kör alakú égetőtérrel (Á=178 cm) rendelkezik. A kör alakú égetőtér közepén többsoros, hosszúkás római téglából épített boltív található. A kör alak szélén pedig félkör alakban kicsi, négyszögletes téglákból álló tartóoszlopok, amelyek a rostély alátámasztásául szolgáltak.

Leletek jobbára a kerámiaégető kemencéből, ill. a két tégláégető közös munkagödöréből kerültek elő.

Szakszerű állagmegóvás után a régészeti jelenségeket gépi erővel földdel visszatakarták.

Munkatársak: Isztin Gyula geodéta és régésztechnikus, Vámos Péter régésztechnikus.

MLADONICZKI RÉKA

266. Kőszeg, Városház utca 4.

(KÖH 69525)

(Vas megye) Kk

2010. december 15–16-án régészeti megfigyelést folytattunk Kőszeg történelmi főterén és a Városház utca 4. sz. telken, ahol szennyvízbekötésre került sor. A telek a hajdani várórokba esik, a Városház u. 4. kapuja alatt húzódik a hajdani városfal, amelynek 70–80 cm mélységben korábban már elbontott, 155–160 cm széles maradványait találtuk meg. A városfal fölötti bolygatott földben levélmintás, 17. századi kályhacsempék töredékeit találtuk.

A Kelcz-Adelffy utcában és a Jurisics tér DK-i sarkában több helyen figyeltünk meg feltételezhetően a Lábasház helyén működő vágóhídhöz köthető égett állatcsontokat. Az árokszakasz bolygatott földjéből néhány szórvány kályhacsempé-töredéket gyűjtöttünk.

PAP ILDIKÓ KATALIN

267. Krasznokvajda, Kőtelek-dűlő

(KÖH 16025)

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) U

2010. május 4-én örökségvédelmi hatástanulmány készítéséhez kapcsolódó bejárást végeztünk a Cserehát területén. A Krasznokvajda és Büttös közötti műút kezdő szakaszának É-i oldalán, ahol feltehetően az ismert neolitikus lelőhely K-i szélé húzódik, egy elkerített gyümölcsöst találtunk. Kerítésének külső oldalán, néhány fűmentes folt, ill. túrás helyén, mintegy 250 m hosszú szakaszon néhány apró cseréptöredéket, paticsdarabot és egy obszidiánszilánkot gyűjtöttünk. A leletek arra utalhatnak, hogy az ismert neolitikus település valóban kiterjedt erre a területre is.

Munkatársak: Galkó József, Gál-Mlakár Viktor, Hajdú István, Kalászdí György.

CSENGERI PIROSKA

268. Kunadacs, Hosszú-dűlő Észak

(KÖH 75677)

(Bács-Kiskun megye) Ő, Á, Kk

2010. november 4-én helyszíni bejárással valószínűleg egy illegális homokbányára bukkantunk. A Jónai-járás és a Hosszú-dűlő határában egy ÉNy-DK irányú, a környezetéből erőteljesen kiemelkedő homokos hát található. A hát Ny-i oldalát érinti a homokbánya. A metszetfalban objektumok körvonalai rajzolódottak ki. A homokbánya metszetfalából és a domb még meglévő részéről régészeti leletanyagot, közelebbről nem meghatározható őskori, Árpád-kori és késő középkori leletanyagot gyűjtöttünk.